

Úvod do studia

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předmět zájmu

Dřeviny rostoucí mimo les

Prostředí měst

Funkce zeleně

Legislativní rámec arboristiky

Všeobecná a zvláštní ochrana stromů

Vlastnictví a zodpovědnost vlastníka

Dřeviny rostoucí mimo les

Arboristika je v podstatě péče o:

Individuální stromy

Rostoucí na nelesní půdě (na ty se vztahuje lesní zákon), zejména ve městech, ale nejen tam

Stromy chráněné podle zvláštních předpisů (památné stromy)

Stromy u nichž převažuje estetická funkce nad produkční

Prostředí města

Významné kolísání teplot

Zpevněné povrchy – nízká odrazivost tepla (4 – 10 %/
10 – 35 % vegetace)

Vyšší tepelná vodivost a kapacita

Topení

=> vznik „**tepelného ostrova**“

Vegetace: odráží teplo do atmosféry; spotřeba energie na fotosyntézu; ochlazování vzduchu při transpiraci a výparu vody;

Prostředí města

Vodní režim

Vegetace zvyšuje vlhkost vzduchu, což je pozitivní (ochlazování – 15 % : 3,5 °C)

Zpevněné povrchy a nestandardní půdní prostředí způsobuje problémy se zásobením rostlin vodou

Redukce kořenů (omezený prostor, hypoxie, poškození)

Nedostatečný průsak vody (zpevněné povrchy a utužená půda)

Vyšší evapotranspirace

Prostředí měst

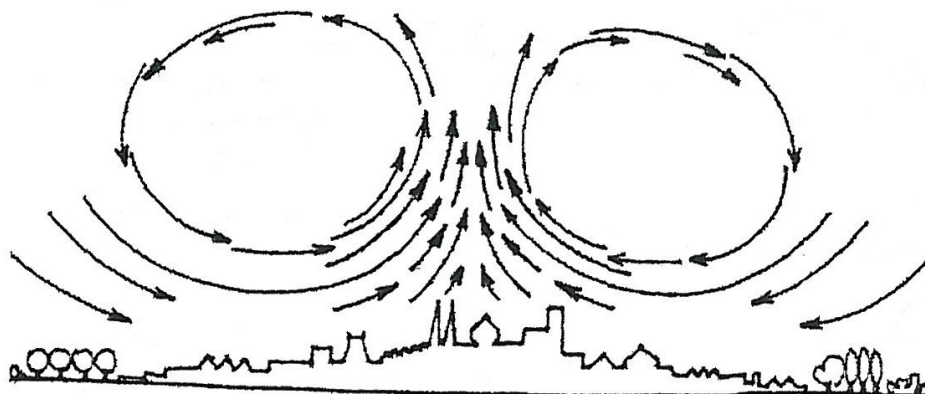
Vítr

Vegetace působí jako větrolam

Filtruje částice

Gradientový vítr – pohyb vzduchu způsobený gradientem teploty, ochlazený vzduch z vegetačních ploch proudí do míst s větší teplotou

Proudění vzduchu při letních teplotách a proudění vzduchu kolem 3 m.s^{-1} . Teplý vzduch ve středu stoupá vzhůru a je nasáván vzduch z periferií s prachem s zplodinami, obohacený o „produkty“ dopravy a průmyslových zón.

Prostředí měst

Hygienické poměry

Prašnost 8x nižší obsah prachových částic v parcích a 4 x nižší v ulicích se stromy oproti plochám bez vegetace

Hlučnost – vegetace účinně snižuje hluk, nejlépe ve frekvencích 4 000 – 8000 Hz

Exhalace – SO₂, NO_x, O₃, ...

Škodí přímo, pokud jsou vázány na povrch nebo do pletiv rostlin

Nepřímo zhoršováním podmínek prostředí

Prostředí měst

Půdní prostředí

Půdy ve městech jsou typické zvýšeným pH, silnou kontaminací vápenitými látkami, nevhodnou strukturou, množstvím nánosů, silnou skeletovostí, množstvím sítí, kontaminací různými látkami, úniky plynů, což negativně ovlivňuje:

Vodní režim

Půdní vlastnosti: struktura, pH...

Zasolení a kontaminace

Aerace

Prostředí měst

Ostatní vlivy

Vandalismus

Časté výkopy

Doprava

...

Funkce zeleně

...

Ochrana biodiverzity

Mnoho vzácných druhů rostlin, hub i živočichů je vázáno na stromy (zejména staré stromy)

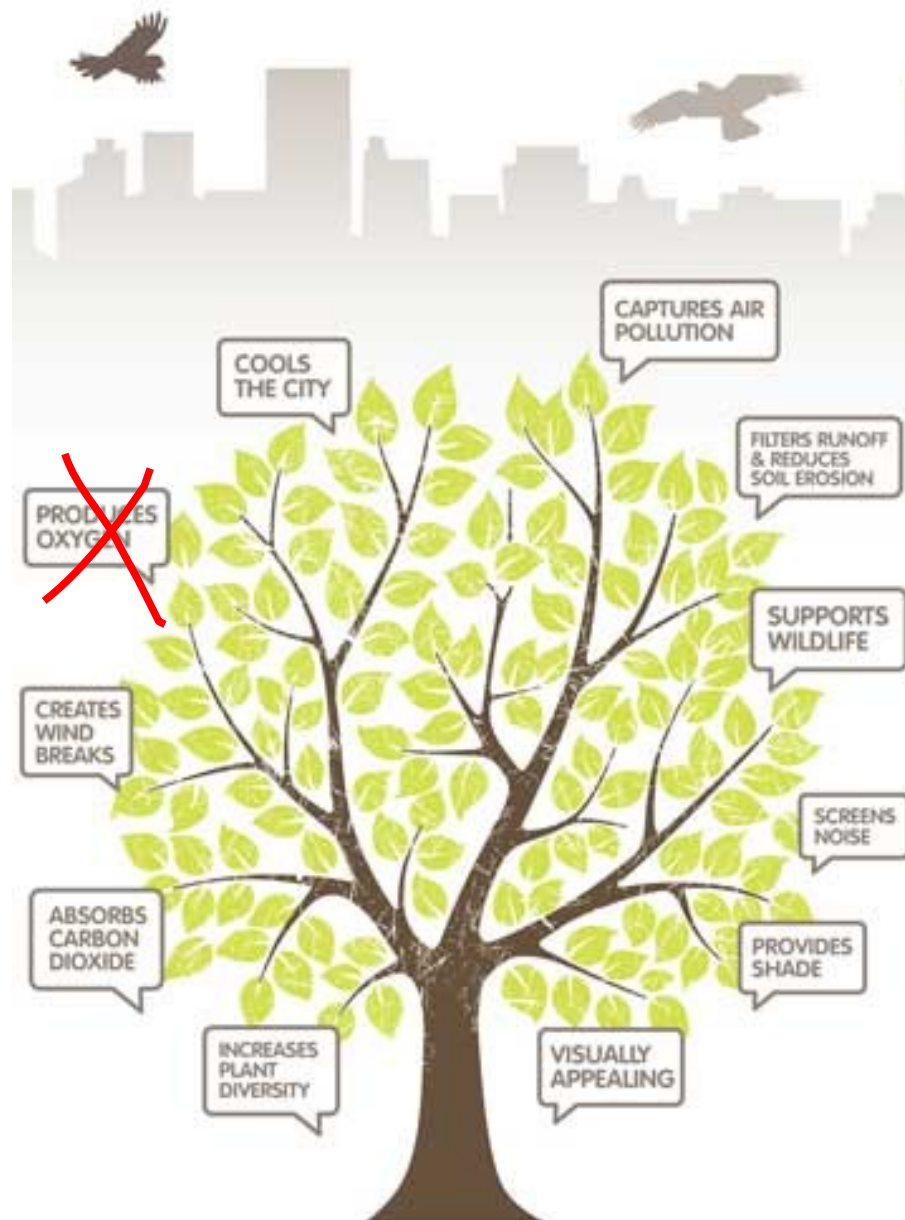
Estetická funkce

Stromy jsou nutnou a vyžadovanou součástí životního prostředí člověka (pocházíme ze savan)

POZOR

FUNKCÍ STROMŮ VE MĚSTECH NENÍ

PRODUKCE KYSLÍKU

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR InoBio – CZ.1.07/2.2.00/28.0018

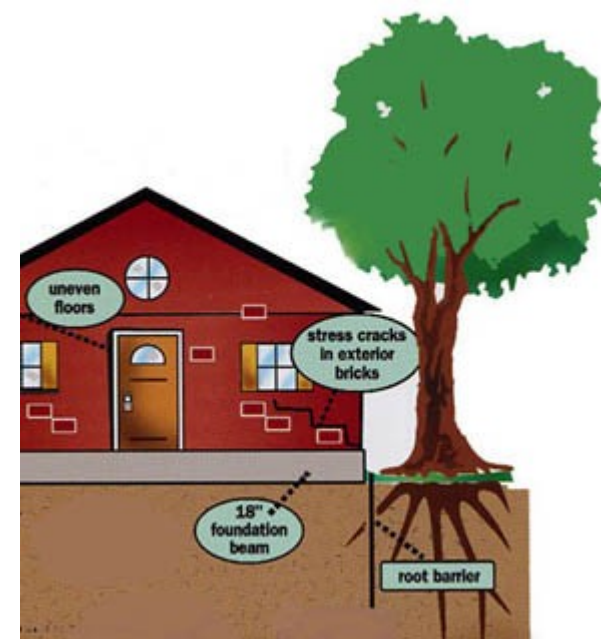
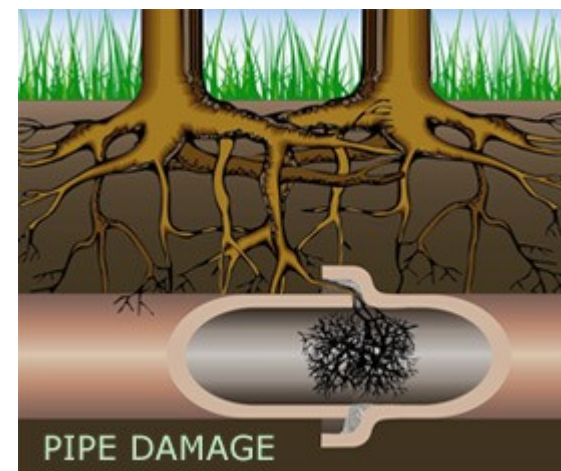
Stromy nejsou neviňátka :)

Poškozování budov

Poškozování sítí

Poškozování komunikací

Pády stromů

DĚKUJI ZA POZORNOST

Luděk Praus

Ústav nauky o dřevě, Lesnická a dřevařská fakulta,
Mendelova univerzita v Brně

<http://wood.mendelu.cz/>

Zemědělská 3, 613 00 Brno
e-mail: ludek.praus@centrum.cz
tel.: 545 134 551

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a Státním rozpočtem ČR InoBio –
CZ.1.07/2.2.00/28.0018